

Naši milí odpůrci (podle Ludvíka Vaculíka)

 radiouniversum.cz/ivan-hoffman-nasi-mili-odpurci-podle-ludvika-vaculika

Ivan Hoffman

Text 24.6.20245 min Přehrát

#Politika

„Čas, který nastává, je léto s prázdninami a dovolenými, kdy se nám po starém zvyku bude chtít všeho nechat. Vsaďme se však, že naši milí odpůrci si nedopřejí letního oddechu, budou mobilizovat své zavázané lidi a budou si už teď chtít zařídit klidné svátky vánoční!“ napsal takto koncem června roku 1968 Ludvík Vaculík, a jeho špatná předtucha se záhy vyplnila.

Od kdy Ludvík Vaculík před devíti lety odešel, svět se hodně změnil k horšímu. Co se nezměnilo, jsou naši milí odpůrci, co si nedopřejí letního oddechu. Napadlo mne, že třeba Ludvík opět něco tuší, a jelikož má na náhrobku psáno „Byl jsem tu a možná zas přijdu“, přemluvil jsem svou ženu, abychom 6. června vyrazili do Brumova. Za slunečného dne byl od hrobu číslo 55 pěkný výhled do kraje, tak, jak o tom Vaculík psal ve svém posledním Posledním slovu. Protože jsme se neohlásili předem, s Ludvíkem, který si zrovna někam odskočil, jsme se minuli.

Vím, že není slušné mluvit za nepřítomné. A u Ludvíka Vaculíka, který byl svobodně, a tudíž nevyzpytatelně svůj, by šlo o obzvláštní troufalost, říct: „Kdyby tu byl, řekl by...“ Vždyť právě pro tu nevyzpytatelnost, se kterou sepsal osudových 2000 slov, mu pak v listopadu 1989 jeho přátelé, sametoví rebelové, nedovolili promluvit z revolučních tribun. Snad aby opět neřekl, že „pravda nevítězí, pravda prostě zbývá, když se všechno ostatní prošustruje! Není tudíž důvodu k národní vítězoslávě, je pouze důvod k nové naději.“

Ludvík Vaculík byl první, kdo po listopadu 89 veřejně konstatoval, že komunismus byl poražen, ale důvody, pro které vznikl, jsou tady zpátky. Pro ty, kdo si dělají iluze o změnách režimů, platí i dnes Vaculíkovo: „Zatímco se mnozí dělníci domnívali, že vládnou, vládla jejich jménem zvlášť vychovaná vrstva funkcionářů stranického a státního aparátu. Ti fakticky zaujali místo svržené třídy a sami se stali novou vrchností.“

V narážce na naše milé odpůrce pak mezi dvěma tisíci slovy čteme: „Trvalo několik měsíců, než mnozí z nás uvěřili, že mohou promluvit, mnozí však nevěří ani teď. Ale promluvili jsme už tak, a tolik se odkryli, že svůj úmysl zlidštit tento režim musíme jediné dokončit. Jinak by odplata starých sil byla krutá.“ A proto mimo jiné vyzývá: „Zakládejme jiné noviny. Ustavujme výbory na obranu svobody slova.“

Co s novou vrchností, co zaujala místo po svržené třídě? „Žádejme odchod lidí, kteří zneužili své moci, poškodili veřejný majetek, jednali nečestně nebo krutě“, naléhá Vaculík. „Je třeba vynalézat způsoby, jak je přimět k odchodu. Například: veřejná kritika, rezoluce, demonstrace, sbírka na dary pro ně do důchodu...“

Zajet do Brumova jsem se rozhodl už loni v listopadu. Strávil jsem s Vaculíkem díky jeho fejetonům řadu týdnů na plicní JIPce a předsevzal si, že až na to budu mít dech, přidám k jeho dvěma tisícům slov tři tisíce znaků s mezerami. Takto koncem června, hodí se zopakovat, že „veliké znepokojení v poslední době pochází z možnosti, že by do našeho vývoje zasáhly zahraniční síly. Tváří v tvář všem přesílám můžeme jediné trvat slušně na svém a nezačínat si.... Rovnoprávné vztahy si beztak můžeme zajistit jediné tím, že zkvalitníme své vnitřní poměry.“

Manifest 2000 slov, který podepsalo přes sto tisíc občanů, končil velice obyčejně: „Toto jaro právě skončilo, a už se nevrátí. V zimě se všecko dovíme.“

Vaculíkovi bylo dvaadváctičet, teprve měl napsat „Jaro je tady“, založit samizdatovou edici Petlice anebo vydat Český snář. To vše díky tomu, že válka, která rozdělovala svět, byla studená. „Měli jste vlastně štěstí v neštěstí“, chystal jsem se povědět Ludvíkovi Vaculíkovi, kdybych ho v Brumově zastihl.

Svůj opětovný možný příchod by neměl odkládat. Vrátit se v zimě možná nebude kam.

Všechny příspěvky s Ivan Hoffman

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.